

CPD Info

onlajn glasilo Centra za prava deteta

APRIL – JUN 2014

Prava deteta u Republici Srbiji

Pomoć deci u poplavama

U periodu na koji se odnosi ovaj broj biltena Centra za prava deteta razarajuća prirodna nepogoda pogodila je Srbiju. Poplave i klizišta ostavili su mnoge bez svojih domova i neophodnih sredstava za život. Većina stanovništva organizovala se u prikupljanju pomoći za ugrožene smeštene u prihvatnim centrima širom zemlje. U tom smislu, organizacije civilnog društva Srbije koje se bave decom dale su inicijativu da se prikupi ona vrsta pomoći koja bi pomogla deci da na kvalitetan način provedu vreme van svojih kuća, a Centar za prava

deteta kupio je pomoć, a i uputio poziv članicama svojih mreža, partnerskim organizacijama i pojedincima. Na ovaj način, u toku 3 nedelje, prikupljeni su didaktički materijal i edukativne igračke – knjige za decu i adolescente, bojanke, bojice raznih vrsta, flomasteri, krede, papiri, kolaž papir, flip čartovi, materijal potreban za održavanje radionica, plastelin, origami, društvene igre i slično. Pomoć je dostavljena u tri navrata – hotelu Slavija u kome su bila smeštена deca s majkama, Udruženju „Roditelj” kao distributivnom centru i Zavodu za porodični smeštaj i usvojenje za decu na hraniteljskom smeštaju. Zahvaljujemo se svima koji su se odazvali našem pozivu da

pomognu deci ugroženoj poplavama.

Odbor za prava deteta Narodne skupštine Republike Srbije

Nakon parlamentarnih izbora održanih u martu 2014. godine, sa novim sazivom Skupštine sazvan je i Odbor za prava deteta Narodne skupštine Republike Srbije sa novim članovima. U periodu april – jun 2014, Odbor za prava deteta održao je dva sastanka.

Treći Fakultativni protokol o komunikacijskim procedurama uz Konvenciju o pravima deteta stupio na snagu

U sedištu Ujedinjenih nacija u Njujorku održana je panel diskusija kojom je obeleženo

stupanje na snagu trećeg Fakultativnog protokola o komunikacijskim procedurama uz Konvenciju o pravima deteta. Protokol je usvojila Generalna skupština UN-a 19. decembra 2011. godine.

Počev od 14. aprila 2014. godine sva deca imaju na raspolaganju mehanizam pomoću kojeg mogu tražiti pravdu na međunarodnom nivou u situacijama kada smatraju da državni mehanizmi nisu adekvatno odgovorili na njihove žalbe. Preduslov je da je zemlja protiv koje je podneta potpisala i ratifikovala Protokol.

Republika Srbija još uvek nije ratifikovala ovaj Protokol.

Aktivnosti Centra za prava deteta u periodu april – jun 2014. godine

U periodu april – jun 2014. godine delovanje Centra za prava deteta se u najvećoj meri odnosilo na sledeće grupe aktivnosti:

- Poboljšanje mehanizama za punu primenu zakonodavnih rešenja u oblasti prava deteta.
- Učešće na skupovima u vezi sa temama koje se tiču prava deteta.
- Distribucija izveštaja o praćenju relevantnog zakonodavnog okvira nacionalnim mrežama.
- Rad dečje grupe DX na razvoju web sajta grupe i Facebook stranice i njihovom ažuriranju.

- Članovi omladinske/dečje grupe DX održali su prezentaciju Izveštaja o ostvarivanju prava deteta u Republici Srbiji iz ugla dece i mladih i Preporuka Saveta UN za ljudska prava po pitanju UPR procesa svojim vršnjacima i njihovim profesorima u Šestoj beogradskoj gimnaziji.
- Sprovedeno istraživanje krivičnih i porodičnopravnih slučajeva.

U svrhu poboljšanja mehanizama za punu primenu zakonodavnih rešenja u oblasti prava deteta, Centar za prava deteta je realizovao tri grupe aktivnosti:

- Predsednica Centra za prava deteta učestvuje u radu Radne

- grupe za izradu nacrta novog zakona o maloletničkom pravosuđu;
- Druga grupa aktivnosti odnosi se na učešće predsednice Centra za prava deteta u Radnoj grupi za izradu Akcionog plana za primenu Strategije za prevenciju i zaštitu od diskriminacije, za deo u vezi sa rešenjima koja se tiču dece.

- Treća grupa aktivnosti – Na Paliću je, u organizaciji Instituta za kriminološka i sociološka istraživanja, 11. i 12. juna 2014. godine održan naučni skup pod nazivom „Prestup i kazna: de lege lata et de lege fereda“. Predsednica Centra za prava deteta je na ovom skupu

naučnoj i stručnoj javnosti predstavila novine u prekršajnom zakonodavstvu koje se tiču dece kao učinilaca prekršaja i svedoka.

Centar za prava deteta je sa ciljem razvoja relevantnih tematskih izvora/materijala sa svoje i potrebe drugih organizacija civilnog društva u Srbiji realizovao nekoliko vrsta aktivnosti.

• Prva grupa aktivnosti odnosi se na učešće na skupovima u vezi sa pravima deteta. U periodu na koji se odnosi ovaj bilten predstavnici Centra učestvovali su na sledećim događajima:

April 2014. g.

- Međunarodna konferencija „Eliminisanje najgorih oblika dečjeg rada u Srbiji: Međunarodna iskustva i preporuke”, održana 9. aprila 2014 u Beogradu, organizator Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srbije, Ambasada Sjedinjenih američkih država u Srbiji.
- Sastanak/konsultacije sa civilnim društvom Srbije po pitanju priloga organizacija građanskog društva Izveštaja o napretku 2013, održan 9. aprila 2014. godine u Beogradu, organizator Delegacija Evropske unije u Republici Srbiji.

- Javna rasprava o nacrtu Akcionog plana za sprovođenje strategije prevencije i zaštite od diskriminacije, održana 10. aprila 2014. godine u Beogradu, organizator Kancelarija za ljudska i manjinska prava Vlade Republike Srbije.
- Konferencija „Civilno društvo je važno!”, održana 15. aprila 2014. godine u Beogradu, organizator IZI VelikiMali Pančevo, Delegacija Evropske unije u Srbiji, Inicijativa za prava osoba sa mentalnim invaliditetom.
- Sastanak delegacije Mreže MODS, u kojoj je bila i predsednica Centra za prava deteta, sa Republičkim

zaštitnikom građana povodom odluke tog tela da se u narednom mandatu ne izabere zamenik ombudsmana za prava deteta, održan 17. aprila 2014. godine u Beogradu.

- Predstavljanje izveštaja „Deca u sistemu socijalne zaštite 2013”, održano 23. aprila 2014. godine u Beogradu, organizator Republički zavod za socijalnu zaštitu.

Maj 2014. g.

- Trening „Participacija i aktivizam dece – konstituisanje Saveta dece MODS-a” za pripadnike omladinskih/dečjih grupa pri organizacijama civilnog društva u Srbiji. Predstavnici Dečjeg

informativno kulturnog servisa

- DX , aktivnog pri Centru za prava deteta, učestvovali su na treningu. Trening je održan 22 – 25. maja 2014. godine u Sokobanji, organizator Društvo za razvoj dece i mladih – Otvoreni klub iz Niša.

- Strateško planiranje Mreže organizacija za decu Srbije – MODS za period 2014 – 2017. godina, održano 23 – 25. maja 2014. godine u Sokobanji, organizator Sekretarijat Mreže organizacija za decu Srbije – MODS.

- Promocija knjige „U labyrinту socijalne zaštite: pouke istraživanja o deci na porodičnom i rezidencijalnom

smeštaju”, održana 29. maja 2014. godine u Beogradu, organizator Fakultet političkih nauka.

- Konferencija „Uticaj mera štednje na usluge za decu u zajednici”, održana 30. maja 2014. godine u Beogradu, u organizaciji Agroinvest Fondacije Srbija / World Vision u Srbiji.
- Prezentacija Izveštaja koalicije PrEUgovor o napretku u poglavljima 23 i 24, održana u Beogradu

Jun 2014. g.

- Naučni skup „Prestup i kazna: de lege lata et de lege ferenda”, održan 12-12. juna 2014. godine

na Paliću, organizator Institut za kriminološka i sociološka istraživanja. Predsednica CPD-a dr Ivana Stevanović održala je izlaganje na temu *Novo prekršajno zakonodavstvo i položaj maloletnih učinilaca prekršaja*.

- Fokus grupa povodom evaluacije rada UNICEF-a, održana 16. juna 2014. godine u Beogradu, organizator UNICEF i nezavisni eksperti.
- Trening u vezi sa izradom upitnika za samoevaluaciju za organizacije civilnog društva, održan 23 – 24. juna 2014. u Zagrebu u organizaciji Centra za civilne Inicijative iz Zagreba.

- Sastanak organizacija civilnog društva „Strateške parnice u borbi protiv diskriminacije”, održan 30. juna 2014. u Beogradu, organizator Poverenik za zaštitu ravnopravnosti i The AIRE Centre.

Prikupljeni materijal je dostupan korisnicima biblioteke Centra za prava deteta.

- Druga grupa aktivnosti odnosi se na podnošenje izveštaja o praćenju relevantnog zakonodavnog okvira. U tom smislu Centar za prava deteta je odgovorio na poziv Delegacije Evropske unije u Republici Srbiji da doprinese forumu razmene mišljenja o trenutnom

položaju mladih i obrazovanja u Republici Srbiji i ulozi organizacije civilnog društva. Prilog koji je dostavio Centar za prava deteta sadrži informacije o položaju mladih i obrazovanja u Srbiji iz perspektive Centra za prava deteta, kao i preporuke za budućnost u cilju poboljšanja situacije u vezi sa temom.

- Treća grupa aktivnosti odnosi se na rad na razvoju i ažuriranje internet sajta DX – Dečjeg informativno kulturnog servisa. U periodu na koji se odnosi ovaj bilten, za pripadnike grupe DX organizovana je obuka za korišćenje WordPress programa za razvoj web stranica. Članovi DX-a polaznici obuke imali su prilike da sa iskusnim trenerom

prođu kroz sve faze u razvoju jedne internet prezentacije.

www.dxmagazin.info

DX grupa je takođe aktivno nastavila da održava svoju Facebook stranicu, koja je za prvi mesec postojanja prikupila „lajkova“ (osoba koje prate stranicu). Stranica je osvežena dodatnom foto dokumentacijom iz prethodnih godina rada grupe, a započelo se i sa objavljivanjem vesti od interesa za mlade.

Sa ciljem povećanja učešća dece u praćenju i izveštavanju o Konvenciji o pravima deteta i Univerzalnom periodičnom pregledu, realizovano je i sledeće:

- Tokom aprila 2014. godine članovi DX-a izradili su analizu omladinskih časopisa izdatih u Srbiji. Članovi grupe su takođe izvršili poređenje sa omladinskim časopisima objavljenim u Hrvatskoj. Pomoću ove aktivnosti članovi grupe su uvideli sličnosti i razlike između dve zemlje u pristupima i temama obuhvaćenim časopisima. Takođe, članovi DX-a su prisustvovali predavanjima, predstavama i ostalim događanjima na temu nasilja, prevencije nasilja u porodici, rodnih pitanja, obrazovanja.
- U maju su članovi DX-a organizovali dve akcije prikupljanja humanitarne pomoći – za ugrožene poplavama u Srbiji i za svog teško obolelog druga iz grupe.
- Takođe, u maju je predstavnik DX-a učestvovao u osnivanju Saveta dece pri MODS-u – Mreži organizacija za decu Srbije, koji je održan u Sokobanji. Savet dece bi trebalo da se zalaže za rešavanje nekih prioritetsnih problema koje deca prepoznaju i da služi kao spona između različitih grupa dece i odraslih koji pokušavaju da im pomognu na nacionalnom i lokalnom nivou.
- U junu, važan deo aktivnosti odnosio se na pripreme za učešće u međunarodnom kampu u Albaniji.
- U vezi sa predstavljanjem Izveštaja o sprovodenju prava deteta u Republici u Srbiji, 9. juna članovi grupe DX, zajedno sa koordinatorom grupe, održali su prezentaciju Izveštaja u Šestoj beogradskoj gimnaziji.

U okviru projekta „Ka pravosuđu po meri deteta“ tim Centra za prava deteta sproveo je istraživanje putem pregleda relevantnih zakonskih i podzakonskih akata, polustrukturisanih intervjuja sa sudijama, focus grupa i analize krivičnih i porodičnopravnih slučajeva. Kao rezultat ovog istraživanja izrađen je opšti osvrt na sve relevantne zakonske i podzakonske akte; upitnici su finalizovani a intervjuji obavljeni sa reprezentativnim uzorkom sudsija;

održano je 5 fokus grupa sa predstvincima Sistema socijalne zaštite, te izrađena analiza 30 krivičnih i porodičnopravnih slučajeva.

U periodu april – jun 2014. godine, Centar za prava deteta se uključio u aktivnosti sprovođenja projekta „Unapređenje monitoring mehanizama za decu lišenu slobode”.

Ostale aktivnosti koje je Centar za prava deteta sproveo u periodu april – jun 2014. godine a koje doprinose ciljevima organizacije tiču se povećanja vidljivosti i boljeg pozicioniranja Centra kod relevantnih činilaca, kao i celokupnog poboljšanja ostvarivanja prava deteta. U

periodu na koji se ovaj bilten odnosi Centar za prava deteta bio je zastupljen u sledećim medijima:

April

10. aprila 2014, list „Danas”, kolumna „Dijalog”, članak „Deca, političar i izbori”. Bivša zamjenica ombudsmana za decu pomenula je Centar za prava deteta kao najznačajniju OCD u oblasti prava deteta.

Maj

Nedeljnik NIN – članak „Zaštita dece od zlostavljanja i zanemarivanja”

Jun

26. jun 2014, Radio Beograd 2, emisija uživo „Zaštita dece od

nasilja”, gostovala predsednica CPD-a.

Tokom perioda april – jun 2014, sajt Centra za prava deteta je posetilo 2593 jedinstvenih korisnika.

U toku navedenog perioda Centar za prava deteta je podneo sledeći predlog projekta: UNICEF – Ka pravosuđu po meri deteta – zaštita dece žrtava u krivičnim postupcima i stanje u praksi.

